

RIJK REKENEN MET RODE CIJFERS

TEKST: JASPER JANSEN

Rode cijfers uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst. Fiscaal compensabele verliezen kunnen een lagere belastingdruk opleveren maar ook de balans flatteren.

De gedachte achter fiscaal compensabele verliezen is potentieel aantrekkelijk. In het verleden gemaakte verliezen mag een bedrijf aftrekken van toekomstige winsten, zodat daarover minder belasting betaald hoeft te worden. De IFRS-regels stellen dat deze mogelijke vordering op de Belastingdienst een waarde heeft waardoor compensabele verliezen op de activazijde van de balans als latente belastingvorderingen geboekt mogen worden. Dit vorderingenpotje bestaat kort gezegd uit het totale fiscale verlies vermenigvuldigd met het percentage van de naar verwachting te betalen vennootschapsbelasting, doorgaans ongeveer 25 procent.

De compensabele verliezen mogen tot negen jaar lang verrekend worden, daarna komen ze te vervallen. De Belastingdienst stelt wel als duidelijke voorwaarde dat de vordering alleen opgevoerd mag worden als de onderneming aannemelijk kan maken dat er voldoende toekomstige winsten kunnen worden gerealiseerd, zodat de vordering benut kan worden. Maar zolang het bestuur van een verlieslijdende onderneming de accountant ervan kan overtuigen dat de komende negen jaar winstgevend zullen zijn, mogen de verliezen ieder jaar weer als vorderingen opgenomen worden. Is de accountant niet overtuigd, dan moet (op een deel van) de post afgeboekt worden, de zogeheten 'impairment'.

BALANS ONDER DRUK

Voor sommige bedrijven wordt het steeds moeilijker een impairment te voorkomen, omdat prognoses naar beneden bijgesteld zijn en winstverwachtingen tegenwoordig lager liggen dan in de jaren waarin de la-

tente vorderingen geboekt zijn.

Als de accountant afboekt op de post, wordt het bedrijf dubbel geraakt. Niet alleen verwacht het bedrijf minder, of zelfs geen, winst meer te maken in de toekomst, ook de solvabiliteit komt onder druk te staan. Doordat de latente belastingvorderingen aan de activazijde van de balans een dreun krijgen, teert ook het eigen vermogen aan de andere kant van de balans in. Hoewel dit een boekhoudkundige aanpassing is – er stroomt geen geld uit de onderneming – verslechtert hierdoor wel de solvabiliteit (verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen). Beleggers en banken zijn in het algemeen niet happig op bedrijven met een verlieslatend verleden, een naar beneden bijgestelde winstverwachting en een verslechtering van de solvabiliteit.

WESSANEN TOEGETAELD

Wessanen is zo'n bedrijf dat dubbel is geraakt. Bij de presentatie van de halfjaarcijfers bleek onlangs dat het Utrechtse levensmiddelenconcern jarenlang latente belastingvorderingen heeft opgevoerd die niet meer reëel bleken. Wessanen leed een verlies van 84,6 miljoen euro. Voornaamste oorzaak: "... de afboeking op latente belas-

VERBORGEN WAARDE

Bedrijf	Niet geactiveerd*
Ahold	2.406
ASMI	92
BAM	1.100
Draka	898
Spyker	76

*in miljoenen euro's; cijfers over 2008.

Veel ondernemingen nemen de fiscaal compensabele verliezen niet op in de balans, maar hier zou wel een stille reserve in kunnen schuilen.

tingvorderingen van 80,6 miljoen euro die grotendeels samenhangt met de lagere dan aangenomen winstgevendheid van ABC en met de mogelijke desinvestering van Tree of Life".

De geprognosticeerde winsten van de Amerikaanse sapsjesproducent ABC moesten naar beneden bijgesteld worden omdat recentelijk boekhoudkundige onregelmatigheden zijn aangetroffen bij deze divisie. Als gevolg hiervan was het eigen vermogen al 15 miljoen euro te hoog ingeschat, maar nu krijgt het eigen vermogen via de afboeking een extra klap en zakte de solvabiliteit van 40 naar 36 procent.

Ook bij andere beursfondsen lijkt de post latente belastingvorderingen aan de stevige kant, waardoor een 'Wessanenscenario' ook bij hen niet uit te sluiten is.